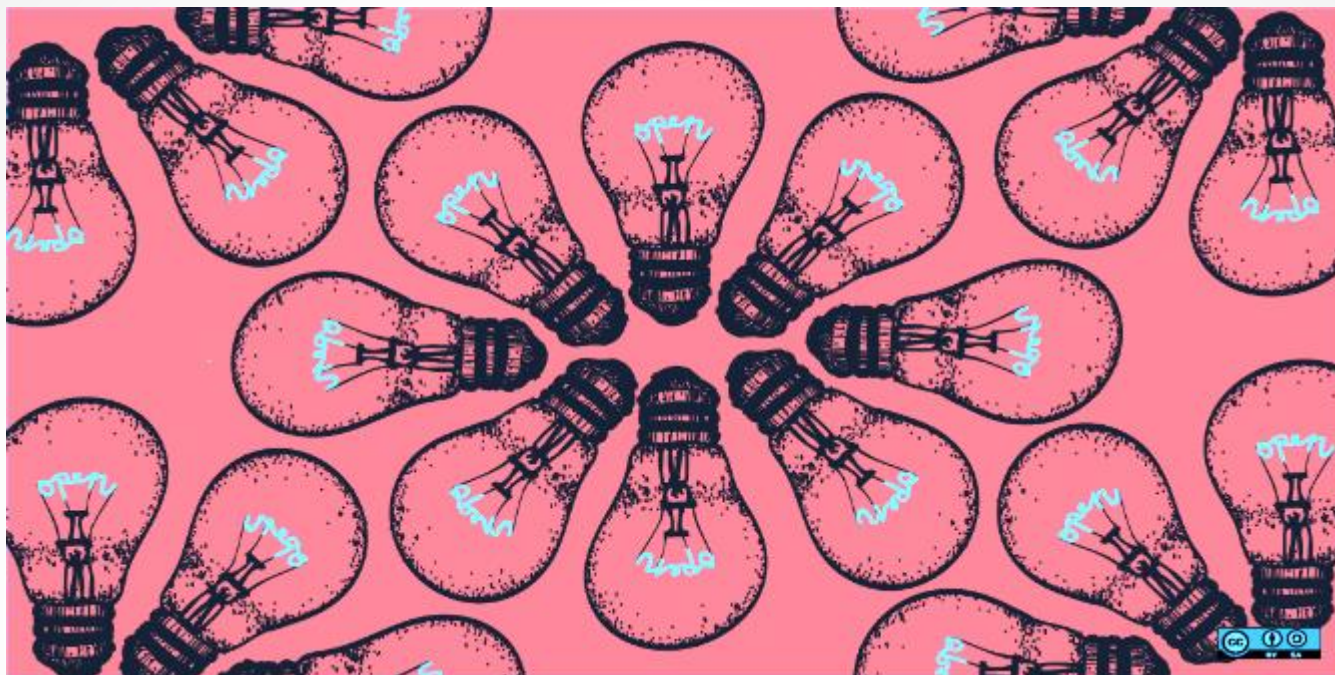

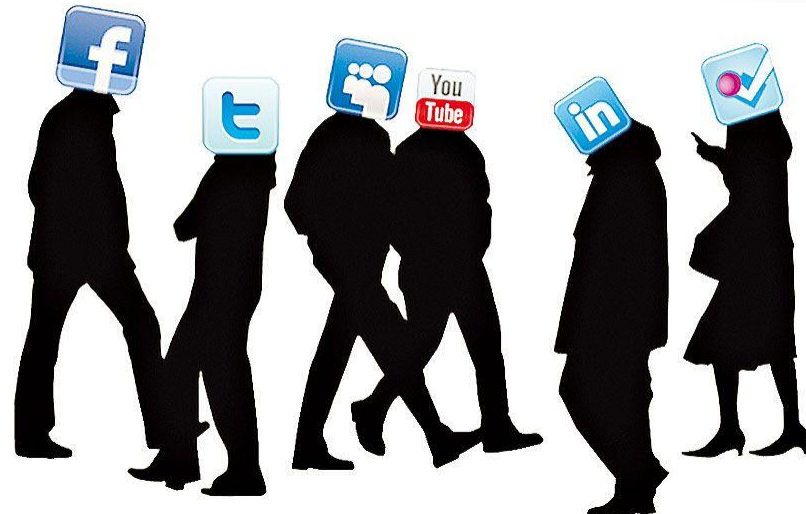
สังคมสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ

อ.มารุต สิงห์โทธราช

สังคมสารสนเทศหรือสังคมข่าวสาร

(The information society)

- เป็นสังคมที่มีการใช้สารสนเทศรูปแบบต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ทั้งเพื่อประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในสังคมสารสนเทศจะทำให้เราได้รับสารสนเทศที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการและทันเวลา

คุณลักษณะของสังคมสารสนเทศ

- 1. ปริมาณของสารสนเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยพัฒนาการของเทคโนโลยีการพิมพ์และการสื่อสารข้อมูลรูปแบบใหม่

- 2. การติดต่อสื่อสารข้อมูลสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาตามความต้องการก่อให้เกิดข้อมูลจำนวนมากมหาศาล

- 3.การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาเทคโนโลยี
เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมที่ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศได้ด้วยตนเองทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

Alvin Toffler

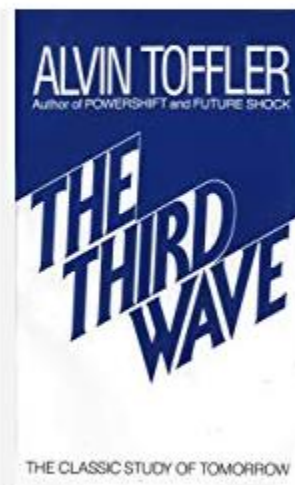
+ Follow

Follow to get new release updates and improved recommendations

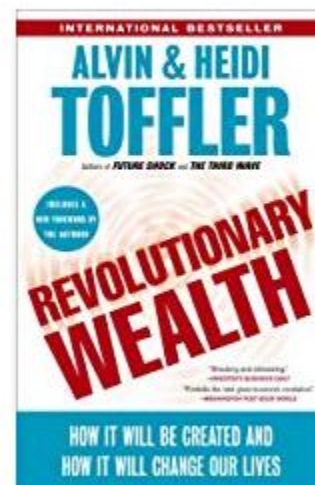
\$7.99

Mass Market Paperback

\$7.99

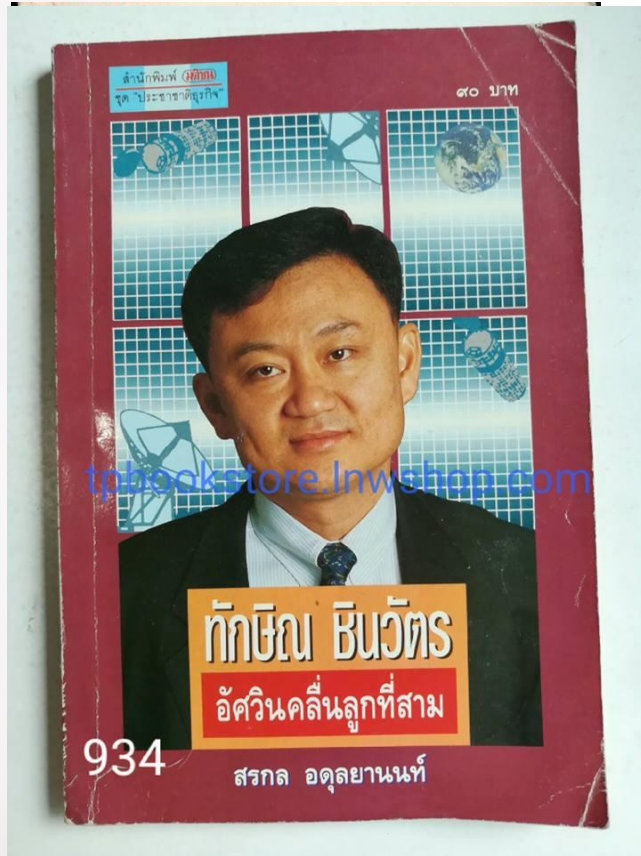
Mass Market Paperback

\$15.62

Paperback

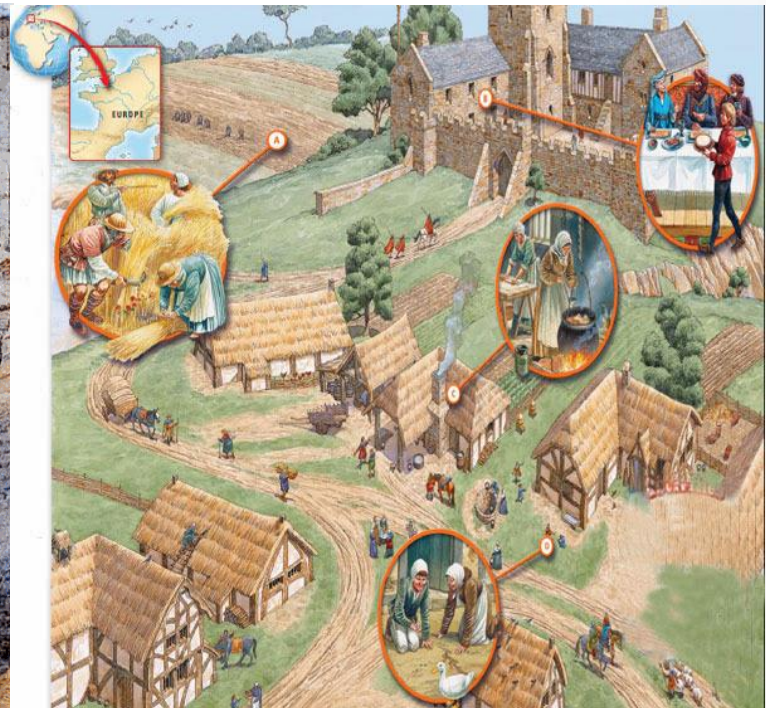
คลื่นลูกที่ 3

- ทอฟเลอร์ ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการกำเนิดสังคมสารสนเทศโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการของสังคมมนุษย์ ตั้งแต่มนุษย์อาศัยอยู่ตามถ้ำและป่าเขาเร่ร่อนล่าสัตว์และหาของป่าเป็นอาหารจนกระทั่งมนุษย์เริ่มรู้จักการเพาะปลูก

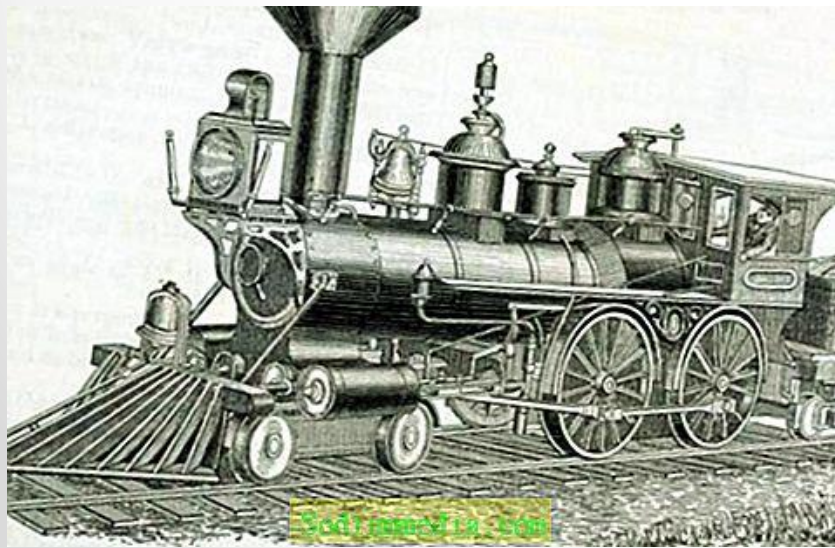
คลื่นลูกที่ 3

- **คลื่นลูกที่ 1** การปฏิวัติทางการเกษตรกรรม มนุษย์ดำรงชีวิตด้วยการรู้จักปลูกพืช ทำการเกษตร โดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานมนุษย์เป็นหลัก เรียกได้ว่าเป็นสังคมเกษตรกรรม

คลื่นลูกที่ 3

- **คลื่นลูกที่ 2** เกิดขึ้นในขณะที่คลื่นลูกที่หนึ่ง ยังไม่หมดไป คลื่นลูกที่สองเกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในราวปลายศตวรรษที่ 17 ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ระบบเศรษฐกิจ การค้าและเงินตรา โดยใช้เวลาเพียง 300 ปี ทรัพยากรที่สำคัญในสังคมยุคนี้คือ เงินตรา และเครื่องจักร เรียกสังคมยุคนี้ว่า สังคมอุตสาหกรรม

คลื่นลูกที่ 3

- **คลื่นลูกที่ 3** การกำเนิดของคอมพิวเตอร์เป็นก้าวที่สำคัญก้าวแรกที่นำไปสู่ยุคสารสนเทศ ในครั้งแรกยังไม่มีใครคิดว่าคอมพิวเตอร์จะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก
- หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นยุคสงครามเย็นซึ่งข้อมูลข่าวสารกลายเป็นสิ่งสำคัญมาก เริ่มมีการคิดค้นและพัฒนาการทางด้านการส่งผ่านข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างแพร่หลายจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จึงเรียกยุคนี้ว่ายุคสังคมสารสนเทศ โดยมีสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเป็นทรัพยากรสำคัญ

ลักษณะของสารสนเทศ

- สารสนเทศที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. ถูกต้องแม่นยำ (Accurate)
2. สมบูรณ์ครบถ้วน (Complete)
3. ตรวจสอบได้ (Verifiable)
4. ทันต่อเวลา (Timely)
5. ยืดหยุ่น (Flexible)
6. ไม่ลำเอียง (Bias)
7. สะดวกในการเข้าถึง (Accessible)

แหล่งสารสนเทศ (Information Sources)

- แหล่งสารสนเทศ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งใด ๆ ที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มบุคคล องค์กรหรือสถาบัน เป็นแหล่งของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีการจัดเก็บและรวบรวมความรู้อันหลากหลายเอาไว้ให้ผู้อื่นได้มีโอกาสใช้ประโยชน์

แหล่งสารสนเทศ (Information Sources)

- 1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล ถือเป็นแหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นแหล่งเกิดข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งได้แก่ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆจนรอบรู้และสามารถให้สารสนเทศแก่ผู้ที่ต้องการได้ เช่น นักวิจัย ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ระดับต่างๆในหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน

แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล (ต่อ)

ตัวอย่างของแหล่งสารสนเทศบุคคล

แหล่งสารสนเทศ (Information Sources)

- 2. แหล่งสารสนเทศสถาบัน เป็นศูนย์รวมความรู้ความคิดและเหตุการณ์ที่ถูกบันทึกและจัดเก็บเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา โดยดำเนินบทบาทและหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละแหล่ง แหล่งสารสนเทศเหล่านี้ได้แก่ ห้องสมุด ทำหน้าที่ในการจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่เอกสารทุกรูปแบบทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์เอกสาร ศูนย์สนเทศ

ตัวอย่างศูนย์สารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ (Information Sources)

- 3. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแหล่งสารสนเทศรูปแบบใหม่ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่เข้าถึงได้สะดวกที่สุดในยุคปัจจุบัน มีทั้งที่เป็นข้อมูลฟรีในระบบ WWW และข้อมูลที่ห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศให้บริการ ซึ่งมีเงื่อนไขการใช้งานแตกต่างกันไปแต่ละสถาบัน

แหล่งการค้าหลักในปัจจุบันสามารถแบ่ง ออกเป็น 2 แหล่งใหญ่ดังนี้

- 1. ห้างสมุด
- ห้างสมุด คือ แหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ และ วัสดุไม่ตีพิมพ์ มีการคัดเลือกและจัดหาเข้ามาอย่างทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้ใช้ มีบรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงานและจัดบริการต่างๆอย่างเป็นระบบ

แหล่งการค้นคว้าหลัก

- ห้องสมุดโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ คือ เพื่อการศึกษา เพื่อให้ความรู้และข่าวสาร เพื่อการค้นคว้าวิจัย เพื่อความจรรโลงใจ ละเพื่อนันทนาการ หรือการพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในด้านให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้ใช้ ทั้งนี้จะแตกต่างกันไปตามประเภทของห้องสมุด ได้แก่
 - หอสมุดแห่งชาติ
 - ห้องสมุดประชาชน
 - ห้องสมุดโรงเรียน
 - ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
 - ห้องสมุดเฉพาะ

ตัวอย่างของหอสมุดแห่งชาติ

หอสมุดแห่งชาติ
National Library Thailand

ตัวอย่างของห้องสมุดโรงเรียน

ตัวอย่างของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ภาพบรรยากาศห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตัวอย่างของห้องสมุดประชาชน

ตัวอย่างของห้องสมุดเฉพาะ

แหล่งการค้นคว้าหลัก

- 2. อินเทอร์เน็ต
- เป็น แหล่งสารสนเทศที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งสำหรับสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีเนื้อหาหลากหลายทั้งสาระและบันเทิง ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นเหตุผลหนึ่งในการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ที่บ้านหรือที่ทำงาน ด้วยประสิทธิภาพของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายในโลกไซเบอร์ การอ่านข่าวประจำวัน พยากรณ์อากาศ ราคาหุ้น ราคาสินค้า หรือแม้แต่การเรียนรู้เรื่องราวต่างๆก็สามารถทำได้เพียงปลายนิ้วสัมผัส ผู้ใช้สามารถส่งข้อความ ติดต่อกับปะเพื่อน ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม ซื้อหุ้น ประมูลสินค้า

ชื่อโดเมนระดับบนสุด (top-level domain: TLD)

ชื่อโดเมน	ประเภทขององค์กร	ตัวอย่าง
com	องค์การธุรกิจการค้า (commercial organization)	www.amazon.com
edu	สถาบันการศึกษา (educational institution)	www.okstate.edu
org	องค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร(non-commercial organization)	www.reporter.org
gov	องค์การของรัฐ (government organization)	www.nasa.gov
mil	องค์การทางทหาร (military organization)	www.army.mil
net	องค์การที่ให้บริการเครือข่าย (network provider)/องค์การธุรกิจ	www.networksolutions.net

ICANN จึงได้กำหนดชื่อโดเมนขึ้นมาใหม่ โดยมีตัวย่อดังนี้

ชื่อโดเมน	ประเภทองค์กร	ตัวอย่าง
museum	พิพิธภัณฑ์ (accredited museums)และ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง	www.chicago.art.museum
biz	องค์กรธุรกิจ	www.kcom.biz
info	องค์กรที่ให้บริการสารสนเทศ (information services)	www.bussiness.info
name	บุคคล/ครอบครัว (individuals/family)	www.tervor.smith.name
pro	บุคคลผู้เชี่ยวชาญ (professional) เช่น นักกฎหมาย แพทย์ นักบัญชี	www.johnsmits. law.pro
aero	บริษัทที่ให้บริการทางอากาศ (air transport companies)	www.united.aero
coop	หน่วยงานที่ร่วมมือกัน (cooperatives) เช่น สหกรณ์	www.united.coop

โดเมนระดับบนสุดของประเทศไทยคือ **th**

ชื่อโดเมนย่อย	ประเภทขององค์กร	ตัวอย่าง
ac	สถาบันการศึกษา	www.mju.ac.th
co	ธุรกิจการค้า	www.thairath.co.th
go	องค์กรของรัฐ	www.moe.go.th
or	องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร	www.nectec.or.th
mi	องค์กรทางทหาร	www.navy.mi.th
net	องค์กรที่ให้บริการเครือข่าย	www.thaisarn.net.th